

Προκαταρκτική εξέταση

- Άτυπη συλλογή και καταγραφή στοιχείων
- Ενεργείται ή διατάσσεται από κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενο
- Περατώνεται εντός μηνός με:
 - α) υποβολή αιτιολογημένης έκθεσης περί της μη συνδρομής λόγου άσκησης πειθαρχικής δίωξης
Κάθε ανώτερος πειθαρχικώς προϊστάμενος μπορεί να ενεργήσει νέα προκαταρκτική εξέταση
 - β) κλήση του υπαλλήλου σε απολογία αν ο διενεργών την προκαταρκτική εξέταση κρίνει ότι έχει διαπραχθεί πειθαρχικό παράπτωμα που τιμωρείται με ποινή της αρμοδιότητάς του
 - γ) παραπομπή σε ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο αν είτε πριν την κλήση σε απολογία είτε μετά ο διενεργών την προκαταρκτική εξέταση κρίνει ότι δικαιολογείται η επιβολή βαρύτερης ποινής
 - δ) διαταγή ΕΔΕ αν κρίνει ότι χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση

Προκαταρκτική εξέταση

- Κατά την προκαταρκτική εξέταση που ενεργείται για υποθέσεις σχετικές με τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 159, 159Α, 235, 236, 237 και 237Α του Ποινικού Κώδικα, προστατεύεται πλήρως η **ανωνυμία των υπαλλήλων**, οι οποίοι, χωρίς να εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στην τέλεση των ως άνω πράξεων ή να αποβλέπουν σε ίδιον όφελος, συμβάλλουν ουσιωδώς, με τις πληροφορίες που παρέχουν, στην αποκάλυψη και δίωξή τους, ακόμα και αν αυτοί δεν έχουν χαρακτηρισθεί ως μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος κατά το άρθρο 45Β του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. **Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασως** η ανωνυμία του υπαλλήλου προστατεύεται εφόσον αυτός υπάγεται στο καθεστώς της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του ν. 2928/2001

- Ενεργείται κάθε φορά που η υπηρεσία έχει σοβαρές υπόνοιες ή σαφείς ενδείξεις για τη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος
- Αποσκοπεί στη συλλογή στοιχείων για τη διαπίστωση της τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος και τον προσδιορισμό των προσώπων που τυχόν ευθύνονται, καθώς και στη διερεύνηση των συνθηκών κάτω από τις οποίες αυτό έχει τελεστεί
- Διατάσσεται από οποιονδήποτε πειθαρχικώς προϊστάμενο και ενεργείται από μόνιμο υπάλληλο με βαθμό τουλάχιστον Γ` του ίδιου Υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και σε καμία περίπτωση κατώτερου βαθμού εκείνου στον οποίο αποδίδεται η πράξη
- Η ενέργεια της ένορκης διοικητικής εξέτασης μπορεί να ανατίθεται και σε μόνιμο δημόσιο υπάλληλο τουλάχιστον με βαθμό Γ άλλου Υπουργείου ή, προκειμένου για νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, του Υπουργείου που το εποπτεύει.

- Περαιτώνεται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία που κοινοποιήθηκε στον υπάλληλο η απόφαση ανάθεσης διεξαγωγής της. Ο υπάλληλος, ο οποίος διεξάγει την ένορκη διοικητική εξέταση, μπορεί να ζητήσει, με πλήρως αιτιολογημένη αίτηση του, παράταση της προθεσμίας αυτής έως ένα μήνα.
- Αν ο υπάλληλος, στον οποίο αποδίδεται η διάπραξη του πειθαρχικού παραπτώματος, είναι προϊστάμενος οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου, η εντολή για διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης ανατίθεται σε προϊστάμενο τουλάχιστον ίδιου επιπέδου οργανικής μονάδας

- Ο διωκόμενος δικαιούται κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής ανάκρισης και της ένορκης διοικητικής εξέτασης και μέχρι το τέλος της εξέτασης του να ζητήσει εγγράφως την **εξέταση μαρτύρων**. Ο ανακριτής υποχρεούται να εξετάσει **πέντε τουλάχιστον** από τους προτεινόμενους μάρτυρες.
- Κατά την πειθαρχική ανάκριση **καλείται οπωσδήποτε για εξέταση ο διωκόμενος υπάλληλος**. Ο υπάλληλος εξετάζεται **ανωμοτί** και μπορεί να παρίσταται μετά δικηγόρου. Η μη προσέλευση του διωκομένου ή η άρνηση του να εξετασθεί, δεν εμποδίζει την πρόοδο της ανάκρισης
- Αν η ένορκη διοικητική εξέταση δεν στρεφόταν κατά συγκεκριμένου προσώπου, το **ΠΣ** υποχρεούται να διενεργήσει **συμπληρωματική ανάκριση**, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στον διωκόμενο **να εξετασθεί ανωμοτί ή να προτείνει την εξέταση μαρτύρων**

- Η έννορκη διοικητική εξέταση ολοκληρώνεται με την υποβολή **αιτιολογημένης έκθεσης** του υπαλλήλου που την ενεργεί. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται, με όλα τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, στον πειθαρχικώς προϊστάμενο ο οποίος διέταξε τη διενέργεια της εξέτασης.
- Εφόσον με την έκθεση **διαπιστώνεται η διάπραξη** πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο υπάλληλο, ο πειθαρχικώς προϊστάμενος **υποχρεούται** να ασκήσει πειθαρχική δίωξη.
- Διατάξεις που προβλέπουν τη διενέργεια έννορκων διοικητικών εξετάσεων οποιασδήποτε μορφής **από ειδικά όργανα** δεν θίγονται

- Κατά την εξέταση του υπαλλήλου, στον οποίο αποδίδεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 130 παράγραφος 3 (= δικαίωμα αίτησης εξέτασης μαρτύρων και 132 ΥΚ (= εξέταση διωκομένου)
- Οι διατάξεις των παραγράφων 5, 7 και 8 του άρθρου 127 (= μυστικότητα, επέκταση έρευνας και σε άλλα παραπτώματα, ορισμός γραμματέα) καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 129 και 131 ΥΚ (= αυτοψία , πραγματογνωμοσύνη) εφαρμόζονται αναλόγως

Πειθαρχική Ανάκριση

- Διεξάγεται υποχρεωτικά
κατά τη διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου

Πειθαρχική Ανάκριση

■ Κατ' εξαίρεση δεν είναι υποχρεωτική:

- α) όταν τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος **προκύπτουν από το φάκελο κατά τρόπο αναμφισβήτητο,**
- β) όταν ο υπάλληλος **ομολογεί με την απολογία** του κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτησης ότι διέπραξε το πειθαρχικό παράπτωμα,
- γ) όταν ο υπάλληλος **συλλαμβάνεται επ' αυτοφώρω** κατά τη διάπραξη ποινικού αδικήματος που αποτελεί συγχρόνως και πειθαρχικό παράπτωμα,
- δ) όταν **έχει προηγηθεί ανάκριση ή προανάκριση συμφώνως με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για ποινικό αδίκημα που αποτελεί και πειθαρχικό παράπτωμα,**

Πειθαρχική Ανάκριση

- Κατ' εξαίρεση δεν είναι υποχρεωτική:

ε) όταν έχει διενεργηθεί, πριν την έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου, **Ε.Δ.Ε. ή άλλη ένορκη εξέταση** κατά την οποία διαπιστώθηκε διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο υπάλληλο. Το ίδιο ισχύει όταν η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος προκύπτει από **έκθεση δικαστικού οργάνου** ή άλλου **ελεγκτικού οργάνου** της διοίκησης.

Πειθαρχική Ανάκριση

- Διεξάγεται από υπάλληλο τουλάχιστον ομοιόβαθμο του διωκομένου που μπορεί να είναι και μέλος του πειθαρχικού συμβουλίου. Αν σε ΝΠΔΔ δεν υπάρχει επαρκής αριθμός υπαλλήλων που να πληροί την ανωτέρω προϋπόθεση, η διεξαγωγή της πειθαρχικής ανάκρισης ανατίθεται σε υπάλληλο του εποπτεύοντος Υπουργείου
- Δεν ενεργούν πειθαρχική ανάκριση:
 - α) τα πρόσωπα στα οποία αποδίδεται το πειθαρχικό παράπτωμα,
 - β) οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι που έχουν εκδώσει την πειθαρχική απόφαση η οποία κρίνεται κατ' ένσταση,
 - γ) τα πρόσωπα που έχουν ενεργήσει ένορκη διοικητική εξέταση και
 - δ) τα πρόσωπα που έχουν ασκήσει την πειθαρχική δίωξη.

Πειθαρχική Ανάκριση

- Ο εγκαλούμενος μπορεί να ζητήσει με έγγραφη αίτηση μέσα σε **τρεις (3) ημέρες** από την κλήση του για εξέταση την εξαίρεση εκείνου που διεξάγει την ανάκριση. Στην αίτηση πρέπει να εκτίθενται **κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο οι λόγοι της εξαίρεσης** και να αναφέρονται τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνονται οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί. Για την αίτηση εξαίρεσης **αποφασίζει το πειθαρχικό συμβούλιο χωρίς τη συμμετοχή** εκείνου, του οποίου ζητείται η εξαίρεση, που αναπληρώνεται νομίμως. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, οι ανακριτικές πράξεις που στο μεταξύ ενεργήθηκαν, είναι **άκυρες** και επαναλαμβάνονται εξ αρχής.
- Όποιος διεξάγει ανάκριση δικαιούται να ενεργήσει ανακριτικές πράξεις και εκτός της έδρας του. Επίσης, δικαιούται να ζητήσει την ενέργεια ανακριτικών πράξεων και εκτός της έδρας του από οποιαδήποτε διοικητική αρχή.

Πειθαρχική Ανάκριση

- Η πειθαρχική ανάκριση είναι **μυστική**
- Περαιτώνεται **εντός μηνός** από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου στον υπάλληλο που θα τη διενεργήσει, ο οποίος μπορεί να ζητήσει με πλήρως αιτιολογημένη αίτηση του, **παράταση** της προθεσμίας αυτής **έως 1 μήνα**
- Μπορεί να επεκταθεί στην έρευνα **και άλλων παραπτωμάτων του ίδιου υπαλλήλου** εφόσον προκύπτουν επαρκή στοιχεία
- Τον γραμματέα ορίζει ο υπάλληλος που ενεργεί την ανάκριση

Ανακριτικές πράξεις

■ Ανακριτικές πράξεις είναι:

- α) η αυτοψία,
- β) η εξέταση μαρτύρων,
- γ) η πραγματογνωμοσύνη,
- δ) η εξέταση του διωκομένου.

■ Δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανακριτικής πράξης θέμα που κατά το νόμο καλύπτεται:

- α) από το απόρρητο της υπηρεσίας, εκτός αν συμφωνεί η αρμόδια Αρχή ή
- β) από το κατά νόμο επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο.

■ Για την ανακριτική πράξη συντάσσεται **έκθεση που υπογράφεται από όσους συνέπραξαν**. Αν κάποιος από τους μάρτυρες είναι αναλφάβητος ή αρνείται να υπογράψει ή βρίσκεται σε φυσική αδυναμία να υπογράψει, γίνεται σχετική μνεία στην έκθεση

Αυτοψία

- Η αυτοψία διενεργείται **αυτοπροσώπως** από εκείνον που διεξάγει την πειθαρχική ανάκριση με την **παρουσία γραμματέα**
- Η **αυτοψία δημόσιων εγγράφων ή εγγράφων ιδιωτικών που έχουν κατατεθεί σε δημόσια αρχή**, διενεργείται **στο γραφείο όπου φυλάσσονται**
- **Έγγραφα που κατέχονται από ιδιώτη**, παραδίδονται στον ανακριτή και επιστρέφονται υποχρεωτικώς μετά το τέλος της πειθαρχικής διαδικασίας. Ο ανακριτής, ύστερα από αίτηση του ιδιώτη, υποχρεούται να χορηγεί ατελώς απόδειξη παραλαβής και επίσημο αντίγραφο των εγγράφων που παραλήφθηκαν. Κατ' εξαίρεση η αυτοψία ιδιωτικών εγγράφων, τα οποία είναι απολύτως αναγκαία για τη διεκπεραίωση τρέχουσας υπόθεσης του κατόχου τους ή άλλου προσώπου, διενεργείται από τον ανακριτή στον τόπο όπου βρίσκονται

Μάρτυρες

- Οι μάρτυρες εξετάζονται **ενόρκως** σύμφωνα με τις διατάξεις του **Κώδικα Ποινικής Δικονομίας**.
- Η μη εμφάνιση ή η άρνηση κατάθεσης του μάρτυρα χωρίς εύλογη αιτία αποτελεί **πλημμέλημα** και αν είναι υπάλληλος και **πειθαρχικό παράπτωμα**. Εύλογη αιτία θεωρείται και η συγγένεια του διωκομένου με το μάρτυρα σε ευθεία γραμμή ή έως και το δεύτερο βαθμό σε πλάγια γραμμή.
- Ο διωκόμενος **δικαιούται** κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής ανάκρισης και της ΕΔΕ και μέχρι το τέλος της εξέτασής του **να ζητήσει εγγράφως την εξέταση μαρτύρων**. Ο ανακριτής υποχρεούται να εξετάσει **5** τουλάχιστον από τους προτεινόμενους μάρτυρες.

Μάρτυρες

- Αν η ένορκη διοικητική εξέταση δεν στρεφόταν κατά συγκεκριμένου προσώπου, το **πειθαρχικό συμβούλιο** υποχρεούται να διενεργήσει **συμπληρωματική ανάκριση**, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα **στον διωκόμενο να εξετασθεί ανωμοτί ή να προτείνει την εξέταση μαρτύρων**, εκτός εάν αυτός δηλώσει ενώπιον του συμβουλίου ότι δεν επιθυμεί να εξετασθεί ανωμοτί ή να προτείνει την εξέταση μαρτύρων.

Πραγματογνώμονες

- Ως πραγματογνώμονες ορίζονται
 - δημόσιοι υπάλληλοι,
 - υπάλληλοι ντπδδ και ΟΤΑ,
 - αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος.
- Οι πραγματογνώμονες, πριν από τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης, **ορκίζονται** σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
- Όταν διατάσσεται πραγματογνωμοσύνη, οι αμοιβές των πραγματογνωμόνων εκκαθαρίζονται από το πειθαρχικό όργανο και καταβάλλονται από το Δημόσιο ή το οικείο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου

Εξέταση διωκόμενου

- Κατά την πειθαρχική ανάκριση καλείται **οπωσδήποτε** για εξέταση ο διωκόμενος υπάλληλος.
- Ο υπάλληλος εξετάζεται **ανωμοτί** και μπορεί να παρίσταται μετά δικηγόρου.
- Η μη προσέλευση του διωκομένου ή η άρνηση του να εξετασθεί, δεν εμποδίζει την πρόοδο της ανάκρισης

Κλήση σε απολογία

- Πειθαρχική ποινή δεν επιβάλλεται, εάν ο υπάλληλος δεν κληθεί προηγουμένως σε απολογία. Η εξέταση του διωκομένου κατά το στάδιο της ένορκης διοικητικής εξέτασης ή της πειθαρχικής ανάκρισης **δεν αναπληρώνει** την κλήση σε απολογία.
- Στην κλήση σε απολογία καθορίζεται σαφώς **το αποδιδόμενο πειθαρχικό παράπτωμα** και τάσσεται **εύλογη προθεσμία** για απολογία. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι βραχύτερη από δύο (2) ημέρες, όταν ο υπάλληλος καλείται σε απολογία από τον πειθαρχικώς προϊστάμενο και από τρεις (3) ημέρες όταν αυτός καλείται από συμβούλιο. Η προθεσμία για απολογία μπορεί να παραταθεί μία μόνο φορά και έως το τριπλάσιο της αρχικής προθεσμίας μετά από αιτιολογημένη έγγραφη αίτηση του διωκομένου. Εκπρόθεσμη απολογία λαμβάνεται υποχρεωτικώς υπόψη, εφόσον υποβάλλεται πριν από την έκδοση της απόφασης. Η παράλειψη της κλήσης σε απολογία **καλύπτεται** από την υποβολή έγγραφης απολογίας.

Κλήση σε απολογία

- Όταν μετά την κλήση του διωκομένου σε απολογία ακολουθεί παραπομπή σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 118 του παρόντος σε ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο ή στο πειθαρχικό συμβούλιο ή στα όργανα του άρθρου 119 του παρόντος, **δεν απαιτείται νέα κλήση σε απολογία.**
- Μετά την κλήση σε απολογία η υπόθεση περατούται με την έκδοση απόφασης.

Απολογία

- Η απολογία υποβάλλεται **εγγράφως**. Ενώπιον συλλογικού πειθαρχικού οργάνου επιτρέπεται στον διωκόμενο και η προφορική συμπληρωματική απολογία.
- Η απολογία **παραδίδεται με απόδειξη** στο όργανο το οποίο καλεί σε απολογία. Μπορεί όμως **και να αποσταλεί ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή**. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου το εμπρόθεσμο της υποβολής της κρίνεται από το χρόνο της ταχυδρόμησης.

Απολογία

- Πριν από την απολογία ο διωκόμενος έχει δικαίωμα να λάβει γνώση και αντίγραφα, με δαπάνες του, του φακέλου της πειθαρχικής υπόθεσης. Το γεγονός ότι έλαβε γνώση αποδεικνύεται με πράξη η οποία υπογράφεται από τον υπάλληλο, ο οποίος τηρεί το φάκελο και τον διωκόμενο ή μόνο από τον πρώτο, αν ο δεύτερος αρνηθεί να υπογράψει.
- Αν ο διωκόμενος υπάλληλος δεν υπηρετεί στην έδρα του οργάνου που τον καλεί σε απολογία, του χορηγείται σχετική άδεια.
- Με την απολογία του ο υπάλληλος έχει δικαίωμα να ζητήσει εύλογη προθεσμία για να υποβάλει έγγραφα στοιχεία. Η παροχή της προθεσμίας και η διάρκεια της εναπόκειται στην κρίση του οργάνου το οποίο τον καλεί σε απολογία

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κοινοποιήσεις στον διωκόμενο

- Η κλήση σε απολογία και κάθε πρόσκληση ή ειδοποίηση του διωκομένου επιδίδονται με δικαστικό επιμελητή ή άλλο δημόσιο όργανο στον ίδιο προσωπικά ή στην κατοικία, που έχει δηλώσει στην υπηρεσία του, σε πρόσωπο με το οποίο συνοικεί. Για την επίδοση αυτή συντάσσεται αποδεικτικό. Εάν δεν καταστεί δυνατή η επίδοση για οποιοδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένης και της περιπτώσεως αγνώστου διαμονής του διωκομένου, το έγγραφο τοιχοκολλάται στο κατάστημα της υπηρεσίας του υπαλλήλου και συντάσσεται πρωτόκολλο που υπογράφεται από έναν μάρτυρα. Σε περίπτωση άρνησης παραλαβής, αυτός που διενεργεί την επίδοση συντάσσει πράξη στην οποία βεβαιώνεται η άρνηση.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κοινοποιήσεις στον διωκόμενο

- Η κλήση σε απολογία και κάθε πρόσκληση ή ειδοποίηση του διωκομένου επιδίδονται με δικαστικό επιμελητή ή άλλο δημόσιο όργανο στον ίδιο προσωπικά ή στην κατοικία, που έχει δηλώσει στην υπηρεσία του, σε πρόσωπο με το οποίο συνοικεί. Για την επίδοση αυτή συντάσσεται αποδεικτικό. Εάν δεν καταστεί δυνατή η επίδοση για οποιοδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένης και της περιπτώσεως αγνώστου διαμονής του διωκομένου, το έγγραφο τοιχοκολλάται στο κατάστημα της υπηρεσίας του υπαλλήλου και συντάσσεται πρωτόκολλο που υπογράφεται από έναν μάρτυρα. Σε περίπτωση άρνησης παραλαβής, αυτός που διενεργεί την επίδοση συντάσσει πράξη στην οποία βεβαιώνεται η άρνηση.

Εκτίμηση αποδείξεων

- Το πειθαρχικό όργανο εκτιμά **ελευθέρως** τις αποδείξεις.
Για να μορφώσει την κρίση του, μπορεί να λάβει υπόψη του και αποδεικτικά στοιχεία που δεν προκύπτουν από την πειθαρχική διαδικασία αλλά από άλλη νόμιμη διαδικασία, εφόσον έλαβε γνώση τους ο διωκόμενος.
- **Συναφή πειθαρχικά παραπτώματα**, τα οποία διαπιστώνονται κατά την εκτίμηση των αποδείξεων, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο της ίδιας πειθαρχικής κρίσης μόνον εφόσον ο διωκόμενος **κληθεί σε απολογία και γι' αυτά**.
- 3. Η κρίση πρέπει να στηρίζεται σε **αποδεδειγμένα πραγματικά γεγονότα** και να είναι **ειδικώς αιτιολογημένη**."

ΠΟΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΈΚΘΕΣΗ

- Ιστορικό
- Ενέργειες
- Έγγραφα
- Εξέταση Μαρτύρων
- Εξέταση Διωκόμενου
- Διαπιστώσεις
- Συμπεράσματα: Μη καταλογισμός ευθυνών / Χαρακτηρισμός πειθαρχικών παραπτωμάτων